

KARMSÁTTMÁLI UM FISKISKAP MILLUM STJÓRN FØROYA OG STJÓRN SAMEINDA KONGSDØMIS STÓRABRETLANDS OG NORÐURÍRLANDS

Stjórn Føroya og Stjórn Sameinda Kongsdømis Stórabretlands og Norðurírlands, hereftir nevndar “Sáttmálapartarnir”,

HAVA Í HUGA næru viðurskiptini millum Sáttmálapartarnar,

HAVA VIRÐING FYRI viðkomandi ásetingum í Havrættarsáttmála Sameindu Tjóða frá 1982 (“UNCLOS”) og attongdá Sáttmála frá 1995 um at fremja ásetingarnar í Havrættarsáttmála Sameindu Tjóða frá 10. desember 1982 viðvíkjandi tí at varðveita og umsita felags fiskastovnar og skjótferðandi fiskastovnar,

VITANDI UM týðningin av meginreglunum, grundfestum í Atferðarreglum fyri ábyrgdarfullan fiskiskap samtyktar á FAO ráðstevnu í 1995,

HAVA SETT SÆR FYRI at samstarva, samsvarandi felags áhugamálum teirra, til tess at veita vissu fyri framhaldandi ábyrgdarfullum fiskiskapi fyri at tryggja langtíðar varðveitslu og sjálvberandi nýtslu av livandi tilfeingi havsins,

ÁSANNA tørvin á tøttum samstarvi og samskipan við onnur strandarríki og økisfelagsskapir fyri búskaparligari sameining, harumframt innan økisfelagsskapir fyri fiskiskaparumsiting viðvíkjandi tí at umsita felags fiskastovnar, har sami stovnur (ella stovnar av atknýttum slag) er í sjónum beggja Sáttmálaparta og eisini í sjónum hjá slíkum ríkjum og felagsskapum,

HAVA SETT SÆR FYRI at samstarva munadygt til tess at forða fyri, at ræða frá og sleppa av við ólógligan, ófráboðaðan og óskipaðan fiskiskap,

ÁSANNA útbreiðslu sum eina týðningarmikla meginreglu fyri altjóða fiskiskaparumsiting, sum strandarríki nýta, tá ið tey røkja sínar skyldur sambært UNCLOS og attongdum løgskjølum viðvíkjandi tí at umsita felags stovnar í felag,

ÁSANNA fyrimunin av sambæri í sambandi við tøknilig tiltøk viðvíkjandi tí at skipa fiskiskap í sjógvi tætt við Sáttmálapartarnar,

HAVA Í HUGA ásetingarnar í Sáttmála millum Stjórn Kongsríkis Danmarkar saman við Landsstýri Føroya øðrumegin og Stjórn Sameinda Kongsdømis Stórabretlands og Norðurírlands hinumegin um marknaseting á havleiðunum millum Føroya og Sameinda Kongsdømisins gjørdur í Tórshavn hin 18. mai 1999, hereftir nevndur “1999 marknasetingarsáttmáli havleiðanna” viðvíkjandi tí at Sáttmálapartarnir útinna fiskiskaparløgðømi í Serókinum, sum skilmarkað í hesum sáttmála,

HUGSA UM tann avgerandi týðning, fiskivinnan hevur fyri Føroyar sum landsins týðningarmesti búskaparligi táttur,

HAVA Í HUGA týðningin, sum fiskiskapur hevur fyri strandarsamfeløg Sáttmálapartanna,

HUGSA UM, at Stjórn Føroya ger henda Sáttmála Danmarkar kongsríkis vegna sambært lóg um altjóðarættarligu sáttmálar Føroya landsstýris at gera,

ERU SAMDIR UM HETTA:

Grein 1

Samstarv

Sáttmálapartarnir skulu samstarva við tí í huga at fremja í verki setningin at tryggja langtíðar varðveitslu og sjálvberandi nýtslu av livandi tilfeingi havsins, og við hesi gerð at verja vistskipanirnar, har hetta tilfeingi er, við at nýta hesar meginreglur:

- (a) at fremja langtíðar sjálvbæri og at nýta livandi tilfeingi havsins á fullbesta hátt;
- (b) at varðveitsla og umsitingartiltøk fyri fiskiskap taka støði í tí besta vísindaliga próvtilfari, ið tøkt er;
- (c) at nýta fyrivarnarhátt í fiskiskaparumsiting;
- (d) at hava hóskandi fyrilit fyri ávirkanina, ið fiskiskapur hevur eftir sløgum, sum halda til í somu vistskipan ella eru bundin at ella eru atknýtt viðkomandi stovnum og við hesi gerð verða tiltøk góðkend til tess at skaðilig ávirkan er so lítil sum til ber;
- (e) at hava hóskandi fyrilit fyri tørvinum at varðveita havlívfrøðiligt margfeldi;
- (f) at fullfiggjað og neyvt taltilfar viðkomandi fyri at umsita fiskiskap og atknýtt virksemi fyri fiskiskap, verður savnað og býtt rættstundis;
- (g) tørvin at tryggja at varðveitsla og umsitingartiltøk viðvíkjandi fiskiskapi verða fylgd;
- (h) at lætta um vísindaliga gransking, serstakliga viðvíkjandi stovnum av felags áhuga, havlívfrøði og havumhvørvi.

Grein 2

Atgongd og kvotuflytingar

1. Hvør Sáttmálapartur kann játta atgongd til sítt øki av fiskiskaparløgðømi til før undir flaggi hjá hinum Sáttmálapartinum við fiskiskapi sum endamáli. Vav og treytir fyri einari og hvørjari tílíkari atgongd skulu verða evni í árligum samráðingum millum Sáttmálapartarnar.
2. Hvør Sáttmálapartur kann flyta hinum kvotur til fiskiskap hjá førum undir flaggi hjá hinum Sáttmálapartinum. Einar og hvørjar tílíkar flytingar fara at vera evni í árligum samráðingum millum Sáttmálapartarnar og fara at vera mál fyri eftirlaging, har neyðugt er.
3. Øki av fiskiskaparløgðømi Sáttmálaparts merkir í hesum Sáttmála havleiðir, har hann úttinnir fullveldisrættindi ella løgðømi, ið røkkur út á 200 fjórðingar frá grundlinjunum, sum hansara umveldishavleiðir eru málðar frá, tó undantiknar hansara umveldishavleiðir.

Grein 3

Árligar samráðingar

1. Sáttmálapartarnir skulu samráðast árliga til tess at royna at gera av, millum onnur, hesi mál:
 - (a) ein og hvør atgongd hjá fiskiførum undir flaggi hjá einum Sáttmálaparti til hins øki av fiskiskaparløgðømi sambært Grein 2(1), og
 - (b) ein og hvør flyting av kvotum frá einum Sáttmálaparti til hin sambært Grein 2(2).
2. Sáttmálapartarnir skulu gera eitt úrskurðarskjal, sum skjalfestir samráðingarúrslit teirra.

Grein 4

Loyvisgeving til før

Nú atgongd til fiskifør undir flaggi hjá einum Sáttmálaparti (veiði Sáttmálaparturin) til øki av fiskiskaparløgðømi hjá hinum Sáttmálapartinum (loyvisgevandi Sáttmálaparturin) er vorðin játtað sambært Grein 2, skulu málføru myndugleikar veiði Sáttmálapartsins boða frá í tøkum tíma til loyvisgevandi Sáttmálapartin, navn, skrásetingartal, og aðrar viðkomandi staklutir hjá fiskiførinum, sum skulu vera heimilað at veiða í økinum av fiskiskaparløgðømi loyvisgevandi Sáttmálapartsins. Loyvisgevandi Sáttmálaparturin skal tínæst útflyggja loyvir á ein tílíkan hátt, sum er

í samsvari við teir veiðimöguleikar, sum eru játtaðir til veiði Sáttmálapartin og eru sambæriligir við tær treytir, sum atgongd er givin sambært.

Grein 5

Samtykki, eftirlit og fremjing

1. Hvør Sáttmálapartur skal, sambæriliga við altjóða lóg, taka øll neyðug stig til tess at tryggja, meðan veitt verður í økinum av fiskiskaparløgðøminum hjá hinum Sáttmálapartinum, at før undir hansara flaggi samtykkja øll varðveitingar- og umsitingartiltøk, aðrar kostir og treytir, og allar reglur og reglugerðir, sum skipa veiðivirksemi í tí økinum.
2. Sáttmálapartarnir kunnu koma ásamt um semjur um atgerðarsamstarv, sum eru neyðugar fyri rætt virkisfæri ella fremjan av hesum Sáttmála, sum serstakliga snúgvá seg um:
 - (a) loyvisgeving til før undir flaggi hjá einum Sáttmálaparti, meðan tey veiða í økinum av fiskiskaparløgðøminum hjá hinum Sáttmálapartinum, heruppií at býta um taltifar viðvíkjandi slíkum førum;
 - (b) yvirvøka, eftirlit og umsjón við fiskiskapi til tess at tryggja samtykki við varðveitingar- og umsitingartiltøk.
3. Semjur avráddar sambært hesi Grein, kunnu vera tilevnaðar sum frumskjøl og leiðbeiningarskjøl.

Grein 6

Samráðing og ósemjuloysn

Sáttmálapartarnir eru samdir um at samráðast um mál viðvíkjandi fremjan og røttum virkisfæri av hesum Sáttmála, ella um ósemja skuldi verið viðvíkjandi tulking ella virkni.

Grein 7

Ábøtur

1. Hesin Sáttmáli kann verða bøttur við orðsendingabýti, um Sáttmálapartarnir semjast um tað.
2. Ein ábót, sum er framd við orðsendingabýti skal koma í gildi á tí degi, sum Sáttmálapartarnir tilskila í orðsendingum teirra.

Grein 8

Viðurskifti við 1999 marknasetingarsáttmála havleiðanna

Einki í hesum Sáttmála skal ávirka rættindi og skyldur Sáttmálapartanna undir 1999 marknasetingarsáttmála havleiðanna.

Grein 9

Lóg havsins

Einki ásett í hesum Sáttmála skal ávirka ella undandøma á nakran hátt sjónarmið hvørga Sáttmálaparta, hvat viðvíkur einum og hvørjum máli viðvíkjandi lóg havsins.

Grein 10

Umveldisvirkni

Hesin Sáttmáli skal vera virkin fyri:

- (a) Føroyar;
- (b) Sameinda Kongsdømis Stórabretlands og Norðurírlands.

Grein 11

Gildiskoma, tíðarlongd og uppsøgn

1. Hesin Sáttmáli skal koma í gildi:
 - (a) hin 1. januar 2021, tó so at fyri henda dag hava Sáttmálapartarnir givið hvørjum øðrum ritboð um diplomatiskar miðlar, at teirra ávikavísu innanríkiskrøv, sum eru neyðug fyri gildiskomu Sáttmálans eru lokin;
 - (b) á móttøkudegi seinnu ritboðsins, sum víst verða til í undanfarna petti, um tað er seinni enn 1. januar 2021.
2. Hesin Sáttmáli skal verða í gildi í einum byrjanarskeiði, sum endar 31. desember 2026, og síðani í fylgjandi 4 ára skeið á rað, uttan so, at hann er uppsagdur í samsvari við stykki 3 í hesi Grein.

3. Hvør Sáttmálapartur kann siga upp henda Sáttmála við at geva hinum boð í minsta lagi eitt ár undan endanum av byrjanarskeiðinum, sum víst verður til í stykki 2 í hesi Grein, ella í minsta lagi eitt ár, áðrenn hvørt fylgjandi 4 ára skeið gongur út. Tá ið boð eru givin sambært hesum stykki, skal Sáttmálin fara úr gildi við givna skeiðsenda.

4. Ritboð sambært stykki 3 skulu verða givin um diplomatiskar miðlar.

TIL VITNIS UM HETTA hava undirritaðu, sum hava fullgóða heimild frá stjórnnum sínum, undirritað henda Sáttmála.

GJØRDUR í Keypmannahavn, hin 29. oktober 2020, í tvíriti, á føroyskum og enskum máli, har báðir tekstir eru eins sannir.

Fyri Stjórn Føroya:

**Fyri Stjórn Sameinda Kongsdømis
Stórabretlands og Norðurlands:**

